

Truncated syllabus Nepali. 30.7.2020

(NEPALI HONS)

1st 3rd and 5th Semester Truncated Syllabus – 2020

पहिलो सत्र

पहिलो सत्रमा DSC – 1 र DSC – 2 मूल पाठ्यचर्चा (Core Course) हुन् । कोर पाठ्यचर्चासँग नेपाली अनर्सका विद्यार्थीले AECC – 1 (ENVS) र GEC – 1 को पहिलो पाठ्यचर्चा अन्य विषयबाट लिनुपर्ने छ । अन्य अनर्सका विद्यार्थीले पढ्ने नेपाली विषयको GE पाठ्यचर्चा अलग सूचीमा संलग्न गरिएको छ ।

CC-1

नेपाली साहित्यको इतिहास

पूर्णाङ्क ७५ –क्रेडिट ६

लिखित ६०- अनुशिक्षण -१०- कक्षा

उपस्थिति-५

पहिलो एकाइ - नेपाली साहित्यको पृष्ठभूमि र विकासको रूपरेखा
नेपाली कविताको विकासक्रम

दोस्रो एकाइ - नेपाली गद्याख्यानको विकासक्रम (कथा, उपन्यास)
नेपाली उपन्यासको विकासक्रम

तेस्रो एकाइ - नेपाली नाटकको विकासक्रम
नेपाली समालोचनाको विकासक्रम

सन्दर्भ सामग्री -

१. नेपाली साहित्यको इतिहास – चूडामणि बन्धु
२. नेपाली साहित्यको इतिहास – तारानाथ शर्मा
३. नेपाली साहित्यको संक्षिप्त इतिहास – मोहनराज शर्मा र दयाराम श्रेष्ठ 'सम्भव'
४. नेपाली साहित्यको परिचयात्मक इतिहास – घनश्याम नेपाल
५. धूमिल पृष्ठहरू – गुप्त प्रधान
६. A History of Nepali Literature – Kumar Pradhan

CC-2 नेपाली कविता

पूर्णाङ्क ७५ -क्रेडिट ६

लिखित ६०- अनुशिक्षण -१०- कक्षा उपस्थिति-५

पहिलो एकाइ - कविताका तत्त्वको परिचय

नेपाली कविताका विविध रूप र प्रवृत्तिहरूको अध्ययन : वीर कविता, भक्ति कविता (रामभक्ति, कृष्णभक्ति, निर्गुण भक्ति) शृङ्गारिक कविता, आधुनिक कविता, गद्य कविता, गजल, मुक्तक, हाइकु, खण्डकाव्य, महाकाव्य, लामो कविता इत्यादिको परिचय

दोस्रो एकाइ - पृथ्वीनारायण - सुवानन्ददास

रामायण सुन्दरकाण्ड - भानुभक्त

टङ्ना भजन - ज्ञानदिल दास

पिँजडाको सुगा - लेखनाथ पौड्याल

छोरालाई - अगमसिंह गिरी

सन्दर्भ सामग्री -

१. वीरकालीन कविता - दयाराम श्रेष्ठ
२. प्राथमिककालीन कवि र काव्य प्रवृत्ति - केशवप्रसाद उपाध्याय
३. रामायण - भानुभक्त आचार्य
४. जोसमनी सन्त परम्परा र साहित्य - जनकलाल शर्मा
५. मोतीराम भट्टका उपलब्ध रचनाहरू - हरिभक्त न्यौपाने
६. ऋतुविचार - लेखनाथ पौड्याल
७. लेखनाथ पौड्यालका कृतित्वको विश्लेषण र मूल्याङ्कन - वासुदेव त्रिपाठी
८. नेपाली काव्य र कवि - राममणि रिसाल

तेस्रो सत्र

तेस्रो सत्रमा DSC-5 र DSC-6, DSC-7 मूल पाठ्यचर्या (Core Course) हुन्। SEC-1A र SEC-2B कौशल विकासमूलक पाठ्यचर्याका विकल्पहरू हुन्। यी दुई वटामध्ये एउटा पाठ्यचर्याको चयन गर्नु पर्ने छ। यीबाहेक एउटा अन्तर्विषयमूलक ऐच्छिक पाठ्यचर्या GEC-2 को पहिलो पाठ्यचर्या अन्य विषयबाट लिनुपर्ने छ।

CC-5 सामान्य भाषा विज्ञान

पूर्णाङ्क ७५ -क्रेडिट ६

लिखित ६०- अनुशिक्षण -१०- कक्षा उपस्थिति-५

पहिलो एकाइ- भाषाको अर्थ, प्रकृति र विशेषता

संसारका भाषाहरूको वर्गीकरणका आधार

पारिवारिक वर्गीकरण र आकृतिमूलक वर्गीकरण

भाषा विज्ञान – परिभाषा र क्षेत्र

दोस्रो एकाइ

वाक्य विज्ञान – वाक्यको परिचय, पदबन्ध, उपवाक्य, वाक्यका परिभाषा र विविध प्रकार

अर्थविज्ञान – अर्थको परिचय, अर्थ परिवर्तनका कारण र दिशा, शब्द र अर्थको सम्बन्ध

सन्दर्भ सामग्री-

१. भाषा विज्ञान – चूडामणि बन्धु
२. भाषा विज्ञान – भोलानाथ तिवारी
३. भाषा विज्ञान – योगेन्द्र यादव र भीष्मनारायण उप्रेती
४. Modern Linguistics – Verma and Krishnamurthy
५. A Course in Modern Linguistics – C. F. Hockett

CC-6

नेपाली कथा

पूर्णाङ्क -७५- क्रेडिट - ६

लिखित ६०- अनुशिक्षण -१०- कक्षा उपस्थिति-५

पहिलो एकाइ - आधुनिक नेपाली कथाका प्रमुख प्रवृत्तिहरूको अध्ययन
परालको आगो - गुरुप्रसाद मैनाली
परिबन्द - पुष्कर समशेर

दोस्रो एकाइ - धनमतीको सिनेमा स्वप्न - रूपनारायण सिंह
माछाको मोल - शिवकुमार राई
मैयाँ साहेब - भवानी भिक्षु
चौकीदार - हायमनदास राई 'किरात'

सन्दर्भ सामग्री-

१. झ्यालबाट - (सम्पा) ईश्वर बराल
२. दार्जिलिङका कथा र कथाकार - (सम्पा) राजनारायण प्रधान
३. नेपाली कथा यात्रा - (सम्पा) रामलाल अधिकारी
४. सम्मेलन कथासङ्ग्रह - (सम्पा) लक्खीदेवी सुन्दास
५. भारतीय नेपाली कथा यात्रा - (सम्पा) अविनाश श्रेष्ठ

CC-7

नेपाली उपन्यास

पूर्णाङ्क -७५- क्रेडिट - ६

लिखित ६०- अनुशिक्षण -१०- कक्षा उपस्थिति-५

पहिलो एकाइ - आधुनिक नेपाली उपन्यासको पृष्ठभूमि र विकासको रूपरेखा
उपन्यासको परिभाषा, स्वरूप र औपन्यासिक तत्त्वहरूको परिचय
प्रमुख नेपाली उपन्यासकारका औपन्यासिक प्रवृत्तिको अध्ययन

दोस्रो एकाइ - भ्रमर - रूपनारायण सिंह
लङ्गडाको साथी - लैनसिंह वाङ्देल
तीन घुम्ती - विश्वेश्वरप्रसाद कोइराला

सन्दर्भ सामग्री-

१. नेपाली उपन्यास र उपन्यासकार – कृष्णचन्द्र सिंह प्रधान
२. नेपाली उपन्यासका आधारहरू – इन्द्रबहादुर राई
३. आधुनिक नेपाली उपन्यास – मोहन पी दाहाल
४. उपन्यास सिद्धान्त र नेपाली उपन्यास – नेत्र एटम

SEC-1A

रचना लेखन

पूर्णाङ्क ७५ – क्रेडिट २

लिखित ६०- अनुशिक्षण - १०- कक्षा उपस्थिति-५

(निम्न विषयका परिचय, प्रकार, विधि आदिका अध्ययनसहित अभ्यास अनिवार्य छ)

पहिलो एकाइ - रचना लेखन – अर्थ, स्वरूप र महत्त्व
विज्ञापन लेखन – विज्ञापनको अर्थ, प्रकार, विज्ञापन लेखन विधि
सारांश लेखन – सारांशको अर्थ र लेखन विधि

दोस्रो एकाइ - पत्र लेखन – पत्र लेखन विधि र पत्रका प्रकारहरू
निबन्ध लेखन – निबन्धको स्वरूप, प्रकार र प्रमुख तत्त्वहरू
रेडियो लेखन – रेडियो लेखनका विधि र विविध प्रकारहरू

सन्दर्भ सामग्री-

१. राम्रो रचना : मीठो नेपाली – कृष्णप्रसाद पराजुली
२. नेपाली मानक व्याकरण तथा कार्यमूलक लेखन – टङ्कप्रसाद न्यौपाने
३. माध्यमिक नेपाली व्याकरण र रचना – घनश्याम नेपाल र पुष्कर पराजुली
४. व्यावहारिक नेपाली व्याकरण – हेमाङ्गराज अधिकारी

SEC-1B

भाषा शिक्षण

पूर्णाङ्क ७५ -क्रेडिट २
लिखित ६०- अनुशिक्षण -१०- कक्षा उपस्थिति-५

- पहिलो एकाइ - भाषा शिक्षण – अर्थ , प्रयोजन, महत्त्व र उद्देश्य
भाषा शिक्षणका तह – मातृभाषाको रूपमा, दोस्रो भाषाको रूपमा, विदेशी भाषाको रूपमा,
अन्य सामान्य र विशिष्ट प्रयोजनका रूपमा
- दोस्रो एकाइ - शिक्षण विधि – श्रवण, भाषण, वाचन र लेखन
भाषा शिक्षणका प्रविधि र अभ्यास

सन्दर्भ सामग्री-

१. उच्च माध्यमिक नेपाली व्याकरण- घनश्याम नेपाल र कविता लामा
२. सामान्य र प्रायोगिक भाषा विज्ञान – यादवप्रकाश लामिछाने
३. नेपाली भाषा शिक्षण – हेमाङ्गराज अधिकारी
४. Techniques & Principles in Language Teaching - Diane Larsen-Freeman
५. Theories in Second Language Acquisition –An Introduction – VanPatten, Bill et al

पाँचौँ सत्र

पाँचौँ सत्रमा DSC-11 र DSC-12 मूल पाठ्यचर्या (Core Course) हुन्। विषय केन्द्रिक ऐच्छिक पाठ्यचर्याका DSE-1A र DSE-1B बाट एउटा र DSE-2A र DSE-2B बाट एउटा गरी जम्मा दुईवटा वैकल्पिक पाठ्यचर्या अध्ययन-अध्यापन गर्नु पर्ने छ।

CC-11

नेपाली समालोचना

पूर्णाङ्क ७५ -क्रेडिट ६

लिखित ६०- अनुशिक्षण -१०- कक्षा उपस्थिति-५

पहिलो एकाइ- समालोचनाको अर्थ, परिभाषा र स्वरूप
नेपाली समालोचनाको विकासक्रमको सर्वेक्षण
केही प्रमुख समालोचकहरूका समालोचना प्रवृत्ति र योगदानको अध्ययन

दोस्रो एकाइ - नैवेद्य समालोचना - सूर्यविक्रम ज्ञवाली
टाक्सिएको नेपाली कविता - रामकृष्ण शर्मा
तुलनात्मक हेराइमा भानुभक्त र ज्ञानदिल - केशवप्रसाद उपाध्याय
कविता र अनिर्धायता- इन्द्रबहादुर राई

सन्दर्भ सामग्री-

१. साझा समालोचना - (सम्पा) कृष्णचन्द्र सिंह प्रधान
२. आधुनिक नेपाली समालोचना - खगेन्द्रप्रसाद लुइँटेल
३. नेपाली समालोचना - घनश्याम कँडेल
४. पहिलो पहर - कुमार प्रधान
५. समालोचनाको स्वरूप - नेत्र एटम

६. दश गोर्खा – रामकृष्ण शर्मा
७. सप्त शारदीय – रामकृष्ण शर्मा

CC-12

नेपाली नाटक र एकाङ्की

पूर्णाङ्क ७५ –क्रेडिट ६
लिखित ६०- अनुशिक्षण -१०- कक्षा उपस्थिति-५

पहिलो एकाङ्क - नाटक र एकाङ्कीका तत्त्वको अध्ययन
नेपाली नाटक र एकाङ्कीको विकास क्रमको सङ्क्षिप्त सर्वेक्षण

दोस्रो एकाङ्क यो प्रेम! – गोपालप्रसाद रिमाल

तेस्रो एकाङ्क - अनि देउराली रुन्छ – मनबहादुर मुखिया

चौथो एकाङ्क - टीका (एकाङ्की) – मोहन पुकार

सन्दर्भ सामग्री-

१. केही नेपाली नाटक – हृदयचन्द्र सिंह प्रधान
२. नेपाली नाटकको इतिहास – रत्नध्वज जोशी
३. बालकृष्ण समको दुखान्त नाट्य चेतना – केशवप्रसाद उपाध्याय
४. नेपाली नाटक र नाटककार – केशवप्रसाद उपाध्याय
५. दार्जिलिङ्गे नेपाली नाटकको अर्धशताब्दी – इन्द्रबहादुर राई

६. नेपाली एकाङ्की यात्रा –(सम्पा) रामलाल अधिकारी
७. नाटकबारे चर्चा – विजय मल्ल

DSE-1A

नेपाली भाषा साहित्यमा चलेका प्रमुख आन्दोलन र वादहरू

पूर्णाङ्क ७५ –क्रेडिट ६
लिखित ६०- अनुशिक्षण -१०- कक्षा उपस्थिति-५

पहिलो एकाइ - झर्षोवादी आन्दोलन
हलन्त बहिष्कार आन्दोलन

तेस्रो एकाइ - आयामिक आन्दोलन

चौथो एकाइ - लीलालेखन
सङ्क्रमण लेखन

सन्दर्भ सामग्री-

१. नेपाली साहित्यका केही पृष्ठहरू –दयाराम श्रेष्ठ
२. नेपाली साहित्यको परिचयात्मक इतिहास – घनश्याम नेपाल
३. सङ्क्रमण (पत्रिका) –काशी हिन्दु विश्वविद्यालय, वाराणसी
४. प्रमुख साहित्यिक आन्दोलन र वादहरू – गोविन्दराज भट्टराई

DSE-1B
सवाई र लहरी साहित्य

पूर्णाङ्क ७५ -क्रेडिट ६
लिखित ६०- अनुशिक्षण -१०- कक्षा उपस्थिति-५
मोठ व्याख्यान- ५०

पहिलो एकाइ - सवाई र लहरी साहित्यको पृष्ठभूमि
सवाई र लहरी साहित्यको ऐतिहासिक महत्त्व
सवाईका विशेषताहरू
लहरीका विशेषताहरू

दोस्रो एकाइ - कविहरूको परिचयसहित विस्तृत विवेचना
१. नागाहिल्सको सवाई
२. आनन्दलहरी

तेस्रो एकाइ - कविको परिचय सहित विस्तृत अध्ययन-
१. उदय लहरी- ज्ञानदिल दास (पहिलो २५ लहरी)
२. दार्जिलिङ्गको पैराको सवाई –डाकमान राई (पहिलो २५सवाई)

सन्दर्भ सामग्री-

१. नेपाली सवाई र लहरी- भीमकान्त उपाध्याय
२. नेपाली लहरी काव्य- भीमकान्त उपाध्याय

३. धुमिल पृष्ठहरू- गुप्त प्रधान
४. नेपाली साहित्यको परिचयात्मक इतिहास- घनश्याम नेपाल

DSE-2A
नेपाली समाज र संस्कृति

पूर्णाङ्क ७५ –क्रेडिट ६
लिखित ६०- अनुशिक्षण -१०- कक्षा उपस्थिति-५
मोठ व्याख्यान- ५०

पहिलो एकाइ - समाजको अर्थ र परिभाषा
संस्कृतिको अर्थ र परिभाषा

दोस्रो एकाइ - नेपाली चाड-पर्व र रीति-थिति
नेपाली खानपान , वेश- भूषा र गरगहना
नेपाली लोक बाजा

तेस्रो एकाइ - हात-हतियार एवम् शिल्प- शैली
काठले बनेका सामग्रीहरू
बाँसले बनेका सामग्रीहरू
दुङ्गा र माटोले बनेका सामग्रीहरू
ताँबाले बनेका भाँडा वर्तनहरू

सन्दर्भ सामग्री-

१. खस जातिको इतिहास – बालकृष्ण पोखरेल
२. हाम्रो समाज – एक अध्ययन – जनकलाल शर्मा
३. पहिलो प्रहर - कुमार प्रधान

४. खस किरात संस्कृति – शान्तिराज शर्मा
५. नेपाली संस्कृति हाम्रो अस्तित्व - युद्धवीर राणा

DSE-2B

शोधपत्र एवम परियोजना पत्र

पूर्णाङ्क ७५ – क्रेडिट ६
लिखित ६०- अनुशिक्षण -१०- कक्षा उपस्थिति-५

पहिलो एकाइ - अर्थ परिभाषा र स्वरूप
शोधपत्रको स्वरूप र शैली
साहित्यिक शोधका क्षेत्र र विशेषताहरू
शोधपत्र, सङ्गोष्ठी पत्र, कार्यपत्र र परियोजना पत्रको परिचय

दोस्रो एकाइ - शोधको उद्देश्य, प्रयोजन, प्रकार
शोधपत्र एवम परियोजना पत्र – लेखन र प्रस्तुतिको

अभ्यास

सन्दर्भ सामग्री-

१. अनुसन्धान र प्रतिवेदन लेखन- चूडामणि बन्धु
२. साहित्य सिद्धान्त शोध तथा सृजन विधि- वासुदेव त्रिपाठी
३. नेपाली लेखन शैली- कुमार प्रधान(सम्पा)
४. Research methodology: Methods and Techniques- C.R.Kothari

Doig Research in cultural studies- An introduction-Paula Saukko syllabus

GE-1A

नेपाली भाषाको परिचयात्मक अध्ययन

पूर्णाङ्क-७५ क्रेडिट-६

लिखित -६० अनुशिक्षण-१० उपस्थिति-५

- पहिलो एकाइ - भाषाको अर्थ र परिभाषा
- दोस्रो एकाइ - नेपाली वर्ण परिचय – वर्ण र वर्णका प्रकारहरू
नेपाली शब्द परिचय- शब्द र शब्दका प्रकारहरू
नेपाली वाक्य परिचय - वाक्य र वाक्यका प्रकारहरू
- तेस्रो एकाइ - नेपाली भाषाका शब्दवर्ग -
नाम, सर्वनाम, विशेषण, क्रिया
नेपाली भाषामा कारक व्यवस्था
प्रतिवेदन लेखन र निबन्ध लेखन – विधि र अभ्यास

सन्दर्भ सामग्री-

नेपाली भाषाको उत्पत्ति - चूडामणि बन्धु

माध्यमिक नेपाली व्याकरण र रचना – घनश्याम नेपाल र पुष्कर पराजुली

GEC-1B
नेपाली साहित्यको परिचय

पूर्णाङ्क- ७५ क्रेडिट- ६
लिखित -६० अनुशिक्षण-१०, लिखित-५
मोठ व्याख्यान-४०

पहिलो एकाइ - नेपाली साहित्यका प्रमुख विधाहरूको परिचय-

नेपाली कविताको थालनी र विकासको परिचय

- क. नेपाली गद्याख्यानको थालनी र विकासको परिचय
- ख. नेपाली निबन्धको थालनी र विकासको परिचय
- ग. नेपाली नाटकको थालनी र विकासको परिचय

सन्दर्भ सामग्री-

१. नेपाली साहित्यको इतिहास- चूडामणि बन्धु
२. नेपाली साहित्यको परिचयात्मक इतिहास- घनश्याम नेपाल
३. नेपाली साहित्यको संक्षिप्त इतिहास – मोहनराज शर्मा र दयाराम श्रेष्ठ
४. A History of Nepali Literature – Kumar Pradhan

सिबिसिएस प्रणालीअनुसार बिए प्रोगाम – नेपाली

१.पहिलो सत्र

पहिलो सत्रमा DSC-1 विषयकेन्द्रित कोर पाठ्यचर्या र LCC-1A(पहिलो पाठ्यचर्या) भाषा कोर पाठ्यचर्या राखिएका छन्।

DSC-1

नेपाली नाटक

पूर्णाङ्क ७५-क्रेडिट-६

लिखित-५-अनुशिक्षण - १०- कक्षा उपस्थिति-५

पहिलो एकाइ - निम्नलिखित नाटककारहरूको परिचयसहित नाटकको अध्ययन-

पत्थरको कथा- विजय मल्ल (एकाइकी)

भोको घर – गोबिन्द मल्ल गोठाले (एकाइकी)

अँध्यारामा बाँच्नेहरू – मनबहादुर मुखिया (एकाइकी)

टीका पनि व्यापार पनि – रामलाल अधिकारी (एकाइकी)

टीका- मोहन पुकार (एकाइकी)

सन्दर्भ सामग्री –

१. नेपाली नाटक - हृदयचन्द्र सिंह प्रधान
२. नेपाली एकाइकी यात्रा- रामलाल अधिकारी
३. नेपाली नाटकको इतिहास – रत्नध्वज जोशी
४. नाटकबारे चर्चा – विजय मल्ल

LCC-1A
नेपाली व्याकरण र रचना

पूर्णाङ्क -७५-क्रेडिट- ६
लिखित-५-अनुशिक्षण - १०- कक्षा उपस्थिति-५

पहिलो एकाइ - व्याकरणको अर्थ र परिभाषा
नाम, सर्वनाम, विशेषण र क्रियाको – परिचय
कारक र कारकका प्रकार- परिचय
समास र समासका प्रकार- परिचय

दोस्रो एकाइ – पर्यायवाची, अनेकार्थी, समूहवाची, विलोम, ठेट र पारिभाषिक शब्दको परिचय, नेपाली
उखान र टुक्का ।

सन्दर्भ सामग्री-

१. पूर्वोत्तर माध्यमिक नेपाली व्याकरण र रचना – शिवराज शर्मा
२. माध्यमिक नेपाली व्याकरण र रचना –घनश्याम नेपाल र पुष्कर पराजुली
३. How to Write Reports and Proposals – Patrick Forsyth

तेस्रो सत्र

तेस्रो सत्रमा DSC-3 विषयकेन्द्रित कोर पाठ्यचर्या हो र LCC-1B (दोस्रो पाठ्यचर्या) भाषा कोर पाठ्यचर्या हो । यस सत्रमा विद्यार्थीले विश्वविद्यालयको निर्धारित कार्यक्रमअनुसार र चयनअनुसार SEC-A(पहिलो पाठ्यचर्या) अध्ययन गर्नु पर्ने छ । SEC- नेपालीको अलग पाठ्यचर्या सूची प्रस्तावित गरिएका छन् ।

DSC-3 नेपाली कथा

पूर्णाङ्क ७५ -क्रेडिट- ६

लिखित-५-अनुशिक्षण - १०- कक्षा उपस्थिति- ५

पहिलो एकाइ - १. परालको आगो – गुरुप्रसाद मैनाली
२. एच बि ब्यास्नेट – रूपनारायण सिँह
३. सिपाही – विश्वेश्वरप्रसाद कोइराला

दोस्रो एकाइ - ४. दिल्लीको सुर्मावाला – शिवकुमार राई
५. ईर्ष्या – हायमनदास राई 'किरात'
६. छुट्याइयो – इन्द्रबहादुर राई

सन्दर्भ ग्रन्थ -

१. भारतीय कथा – अविनाश श्रेष्ठ (सम्पा)
२. सम्मेलन कथा सङ्ग्रह – लक्खीदेवी सुन्दास (सम्पा)
३. नेपाली कथा यात्रा – रामलाल अधिकारी (सम्पा)

४. दार्जिलिङका कथा र कथाकार – राजनारायण प्रधान (सम्पा)
५. आख्यानदेखि पराख्यानसम्म – पेम्पा तामाङ

LCC-1B नेपाली गद्याख्यान

पूर्णाङ्क -७५-क्रेडिट- ६
लिखित-५- अनुशिक्षण - १०- कक्षा उपस्थिति-५

- पहिलो एकाइ – आख्यानकारहरूको परिचयसहित कृतिका विस्तृत अध्ययन-
१. बडा डिनर (कथा सङ्ग्रह)- शिवकुमार राई
  २. तर कहिले ?- प्रकाश कोविद (उपन्यास)

सन्दर्भ सामग्री-

१. नेपाली साहित्यको इतिहास – (सम्पा) चूडामणि बन्धु
२. कथाकुसुम- (सम्पा) सूर्यविक्रम ज्ञवाली
३. झ्यालबाट – (सम्पा) ईश्वर बराल
४. दार्जिलिङका कथा र कथाकार – राजनारायण प्रधान
५. नेपाली कथा यात्रा – रामलाल अधिकारी

SEC-1A

रचना लेखन

पूर्णाङ्क ७५ – क्रेडिट २
लिखित ६०- अनुशिक्षण -१०- कक्षा उपस्थिति-५

(निम्न विषयका परिचय, प्रकार, विधि आदिका अध्ययनसहित अभ्यास अनिवार्य छ)

- पहिलो एकाइ - रचना लेखन – अर्थ, स्वरूप र महत्त्व
विज्ञापन लेखन – विज्ञापनको अर्थ, प्रकार, विज्ञापन लेखन विधि
सारांश लेखन – सारांशको अर्थ र लेखन विधि
- दोस्रो एकाइ - पत्र लेखन – पत्र लेखन विधि र पत्रका प्रकारहरू
निबन्ध लेखन – निबन्धको स्वरूप, प्रकार र प्रमुख तत्त्वहरू
रेडियो लेखन – रेडियो लेखनका विधि र विविध प्रकारहरू

सन्दर्भ सामग्री-

१. राम्रो रचना : मीठो नेपाली – कृष्णप्रसाद पराजुली
२. नेपाली मानक व्याकरण तथा कार्यमूलक लेखन – टङ्कप्रसाद न्यौपाने

३. माध्यमिक नेपाली व्याकरण र रचना – घनश्याम नेपाल र पुष्कर पराजुली
४. व्यावहारिक नेपाली व्याकरण – हेमाङ्गराज अधिकारी

SEC-1B

भाषा शिक्षण

पूर्णाङ्क ७५ –क्रेडिट २

लिखित ६०- अनुशिक्षण -१०- कक्षा उपस्थिति-५

- पहिलो एकाइ - भाषा शिक्षण – अर्थ , प्रयोजन, महत्त्व र उद्देश्य
भाषा शिक्षणका तह – मातृभाषाको रूपमा, दोस्रो भाषाको रूपमा, विदेशी भाषाको रूपमा,
अन्य सामान्य र विशिष्ट प्रयोजनका रूपमा
- दोस्रो एकाइ - शिक्षण विधि – श्रवण, भाषण, वाचन र लेखन
भाषा शिक्षणका प्रविधि र अभ्यास

सन्दर्भ सामग्री-

१. उच्च माध्यमिक नेपाली व्याकरण- घनश्याम नेपाल र कविता लामा
२. सामान्य र प्रायोगिक भाषा विज्ञान – यादवप्रकाश लामिछाने
३. नेपाली भाषा शिक्षण – हेमाङ्गराज अधिकारी
४. Techniques & Principles in Language Teaching - Diane Larsen-Freeman
५. Theories in Second Language Acquisition –An Introduction – VanPatten, Bill et al

पाँचौँ सत्र

पाँचौँ सत्रमा DSE-1A र DSE-1B विषयकेन्द्रित ऐच्छिक पाठ्यचर्या हुन्। यी दुईवटामध्ये एउटा पाठ्यचर्याको चयन गर्नुपर्नेछ। **SEC-B** को पहिलो पाठ्यचर्या अनि नेपाली कोर विषयको विद्यार्थीले अन्तर्विषयमूलक ऐच्छिक पाठ्यचर्या **GE-1** को पहिलो पाठ्यचर्या अन्य विषयबाट चयन गरेर अध्ययन गर्नुपर्नेछ। अन्य कोर विषयका विद्यार्थीले **नेपाली GE** का निम्ति प्रस्ताव गरिएका पाठ्यचर्या चयन गर्नसक्नेछन्।

DSE-1A

नेपाली साहित्यिक पत्रकारिता

पूर्णाङ्क - ७५- क्रेडिट- ६

लिखित-५-अनुशिक्षण - १०- कक्षा उपस्थिति-५

- पहिलो एकाइ - साहित्यिक पत्रकारिता - अर्थ र प्रकृति
दोस्रो एकाइ - केही प्रमुख पत्र- पत्रिकाको परिचय -
१. सुन्दरी
  २. माधवी
  ३. चन्द्रिका
  ४. खोजी
  ५. शारदा
  ६. दियालो

सन्दर्भ सामग्री-

१. नेपाली साहित्यको इतिहास - चूडामणि बन्धु
२. नेपाली साहित्यको संक्षिप्त इतिहास - मोहन राज शर्मा र दयाराम श्रेष्ठ सम्भव

३. नेपालमा पत्र-पत्रिका र छापाखानाको इतिहास – ग्रीष्मबहादुर देवकोटा
४. भारतेली नेपाली पत्र-पत्रिकाको शताब्दी १८८७-१९८६ – हीरा छेत्री

DSE-1B

भारतीय नेपाली साहित्य र साहित्यकार

पूर्णाङ्क - ७५- क्रेडिट- ६

लिखित-५-अनुशिक्षण - १०- कक्षा उपस्थिति-५

- पहिलो एकाइ - भारतीय नेपाली साहित्यको संक्षिप्त सर्वेक्षण
दोस्रो एकाइ - केही प्रमुख भारतीय नेपाली साहित्यकारहरूका व्यक्तित्व र कृतित्वको परिचयात्मक अध्ययन-

१. कवि अगमसिंह गिरी- याद
२. कथाकार रूपनारायण सिंह- बिप्रेको बाहुन, बितेका कुरा (कथा)
३. कथाकार इन्द्रबहादुर राई – रातभरि हुरी चल्यो , घोषबाबु (कथा)

सन्दर्भ सामग्री-

१. पारसमणि प्रधान अभिनन्दन ग्रन्थ –(सम्पा) शिव प्रधान
२. अगमसिंह गिरी रचनावली – निर्माण प्रकाशन
३. इन्द्र सम्पूर्ण – निर्माण प्रकाशन
४. शिवकुमार राई स्मृति ग्रन्थ
५. इन्द्रबहादुर राई अभिनन्दन ग्रन्थ

Generic Elective course (GE) For BA Programme

सामान्य ऐच्छिक पाठ्यचर्या

GE सामान्य अन्तर्विषयमूलक ऐच्छिक पाठ्यचर्या हो । नेपाली प्रोगाम कोर विषयका विद्यार्थीले नेपाली GE लिने प्रावधान छैन। नेपाली विषयमार्फत् निम्न चारवटा पाठ्यचर्या राखिएका छन्। तीमध्ये पाँचौँ सत्रमा GE-1A र GE-1B (पहिलो पाठ्यचर्या) बाट एउटा अनि छैटौँ सत्रमा GE-2A र GE-2B(दोस्रो पाठ्यचर्या) बाट एउटा चयन गरेर जम्मा दुईवटा पाठ्यचर्याको अध्ययन-अध्यापन गर्नु पर्नेछ।

GE-1A

नेपाली कथा

पूर्णाङ्क- ७५ क्रेडिट - ६

लिखित - ६० अनुशिक्षण-१० उपस्थिति-५

पहिलो एकाइ - कथाको अर्थ र परिभाषा

दोस्रो एकाइ - नेपाली कथाकारहरूको सामान्य परिचयसहित निम्न कथाहरूको विवेचना-

१. मनोग्राम- बिरबिक्रम गुरुङ

२. परमत्याग - गनुसिंह गुरुङ

३. स्मृति - नरबहादुर दाहाल

४. डल्लेको कथा- देवनम देवसा

५. ढिकी - प्रकाश कोविद

६. मृत्युके मुखेजजी- परशुराम रोका

सन्दर्भ सामग्री-

१. झ्यालबाट- ईश्वर बराल
२. भारतीय नेपाली कथा- अविनाश श्रेष्ठ

GE-1B नेपाली बाल साहित्य

पूर्णाङ्क-७५ क्रेडिट-६
लिखित -६० अनुशिक्षण-१०, उपस्थिति-५

पहिलो एकाइ- बाल साहित्यको अर्थ र परिभाषा

दोस्रो एकाइ- नेपाली बाल रचनाकारहरूको परिचयसहित रचनाहरूको विस्तृत अध्ययन -

१. अभिषेक (सम्पूर्ण) - सुवास दीपक

२. अमर आदर्श जीवनी - खिरोदा खड्का (स्वाधिनता केसरी प्रताप, करुणामयी फ्लोरेन्स, नारीरक्षक वीर खड्गबहादुर विष्ट, कृष्णदासी अञ्जनादेवी) ।

सन्दर्भ सामग्री-

१. नेपाली बाल साहित्य- चूडामणि बन्धु
२. नेपाली बाल साहित्यमा नारी स्रष्टाहरू - कविता लामा
३. नेपाली बाल साहित्यको इतिहास- मुक्ति बराल उपाध्याय